

Iz navdušeno pisane vsebine naj srka naša mladina narodni ponos, samozavest in vero v lepšo bodočnost Jugoslovanstva! *P. Novak.*

Izvestja društva v pospeševanje obdelovanja Ljubljanskega barja za leto 1912. Sestavlil ing. chem. J. Turk, društveni tajnik in ravnatelj kmetijsko-kemijskega preskušališča za Kranjsko. S 16 podobami. Ljubljana, 1913. V. 8°. 122 str.

Za splošnim pregledom društvenega delovanja v minulem letu čitamo obširno poročilo o praktičnih poskusih v l. 1912. na podlagi uspehov; med temi so posebno zanimivi kulturni poskusi za sladkorno peso, ki so kljub slabemu kulturnemu in nezadostnemu obdelovanju zemlje ter kljub vsem vremenskim in drugim neprilikam naravnost sijajno uspeli. Barjanom se torej odpira nov vir dohodkov, zakaj pridelana visokoodstotna sladkorna pesa kaže biti sposobna za izdelovanje sladkorja. — Posebno dobrodošla pa bodo našemu kmetovalcu „Izbrana poglavja o temeljih novodobnega kmetijstva“, v katerih društveni tajnik poljudno pojasnjuje osnovne pojme iz splošne kemije. Ako bo hotela izdati naša Slovenska Matica za svoje društvenike moderno in solidno delo o kemiji, tedaj ji za to vedo ne bo težko najti temeljitega strokovnjaka in spretnega pisatelja. —in—

Razni zapiski

† **Božidar Štifter.** Nenadoma me je pozdravil v dragi mi družbi dne 31. julija 1912 v mojem stanu s svojo gospo. Bil je to eden najmilejših posetov, kar sem jih sprejel doslej. Odhajajočemu sem dal v spomin zemljevid naše bodočnosti in spoštljivo stisnil roko beloglavemu, belobrademu starčku — Božidarju Štifterju. Odšel je nekaj dni pozneje zadnjikrat v Rusijo in letos dne 10. aprila za vedno legel v njeno materino krilo. Zlato srce — prosvetljena duša z najširšim obzorjem. Ali je s temi kratkimi besedami že opisan pokojnik? Božidar Štifter, velikan po duhu in srcu, ni dal čutiti sozemljanom svoje veličine tako, da bi bil koga ponižal, pač pa je dvigal z vsemi svojimi velikimi silami sočloveštvo in zlasti tiste kroge, ki so bili zvezani z njim: Slovenstvo in Slovanstvo. Čutil je rastočo moč poslednjega in mu pospeševal razvoj; čutil je šibkost prvega in mu skušal pomagati iz stiske. Štifter je bil med prvimi, ki so položili Družbi sv. Cirila in Metoda obrambni kamen. Par mesecev pred smrtjo je prodril do njega sloves junaštva celovških nemških zagrizencev, ki niso privoščili našim rojakom predpustne veselice. Kot odgovor na to demonstracijo je poslal Božidar Štifter 25 K „Miru“ za narodne namene s pripombo, da v Kalugi nihče ne more verjeti, da bi bila demonstracija s pljuvanjem na dame v civiliziranem svetu mogoča. — Štifter je bil rodом iz Solčave na Štajerskem; študiral je v Celju gimnazijo (sošolca sta mu bila vladika Napotnik in odvetnik dr. K. Slanc) in v Gradcu modroslovje. Potem je odšel kot „slavjanski stipendijat“ v Petrograd. „Ušel sem duhovnej smrti, ktera mi je v domovini očitvidno grozila — tako je pripomnil v življenjepisu slavjanofila Pavla Mihajloviča Leontjeva sam o sebi v Letopisu Matice Slov. za leto 1876. — našel sem tu (v Rusiji) zavetje, našel neobdelane zemlje dovolj, našel vse, kar duha ne ubija, a vzbuja na delo.“ Profesuro je nastopil v Petrogradu, a izza leta 1879. nadaljeval v Kalugi. V tem priljubljenem zavičaju je ostal tudi potem, ko je s činom državnega svetnika stopil v pokoj. Kot vpokojenec ni miroval, nego opravljal službo